

Annette Lindell

Kommunstyrelsen

Svar på motion från Siv Sahlström (C) med flera beträffande information om nätbedrägerier för äldre Danderydsbor

Ärende

Siv Sahlström (C) med flera har i en motion, väckt den 29 augusti 2022 (§ 13), föreslagit att det ska göras en utredning i syfte att utveckla informationsinsatser som syftar till att motverka bedrägerier som drabbar äldre personer. I motionen föreslås att kommunfullmäktige ska besluta uppdra till berörda organ att utreda hur informationsinsatser snarast kan anordnas med syftet att informera äldre Danderydsbor om den kriminella verksamhet som särskilt riktas mot äldre personer.

Kommunledningskontorets förslag till beslut

I ärenden gällande beredning av motioner lämnas förslag till beslut av kommunstyrelsens ordförande.

Bakgrund

Motionen är skriven mot bakgrund av att det har skett en ökning av polisanmälda bedrägerier via telefon eller internetkontakt och som riktar sig mot äldre personer. Motionärerna önskar att Danderyds kommun ska arbeta förbyggande mot de här brotten genom att genomföra informationsinsatser på bibliotek. De anför att bedrägeribrott får ekonomiska konsekvenser för de drabbade och skapar otrygghet för offer men även närstående och samhället i stort.

Kommunledningskontorets utredning

Kommunledningskontoret instämmer i den analys som motionärerna gör. Polisanmälda bedrägerier via internet och telekommunikation har ökat och många äldre är drabbade, inte minst i Danderyds kommun. Detta är känt i Lokalpolisområde Södra Roslagen och man arbetar både strategiskt och operationellt för att motverka brotten. Kommunen har under lång tid samverkat med olika aktörer för att motverka dessa brott. Samverkanspartners är bland andra polisen och pensionärsföreningarna.

Annette Lindell

I kommunen bedrivs ett systematiskt förebyggande arbete vad gäller trygghet och brott. Bedrägerier har uppmärksammats både i de operationella nätverk av trygghetsaktörer som träffas varannan vecka samt i de långsiktiga planer beträffande förebyggande arbete som kommunstyrelsen och Polismyndigheten har fattat beslut om. Att arbeta mot bedrägerier är ett fokusområde i den nuvarande handlingsplanen mot brott och för trygghet, ”Handlingsplan mot brott och för trygghet 2023–2026” (bilaga 2) och även i tidigare handlingsplaner.

Nedan följer några exempel på hur information sprids i nuläget:

- Via volontärarbete – där äldre utbildar äldre. Utbildningen utgår från polisens kursmaterial ”Försök inte lura mig!”. Föreläsningar har hållits på Danderyds seniorträffar och på bibliotek (främst koordinerat av Socialförvaltningen)
- I dialog med socialförvaltningen som antingen förmedlar dessa budskap i de möten där de möter klienter och brukare eller vidarebefordrar information till andra aktörer som in sin tur sprider informationen (exempelvis hemtjänstföretag).
- Via gransamverkansbilen som både pratar om detta och har informationsmaterial att dela ut
- Via kommunens näringslivsstrateg och samverkan med företag
- Via nyheter och information i olika mediekanaler:
  - Sociala medier som Twitter och Facebook (även via polisens Facebook)
  - Lokala media när tillfälle ges (ofta via polisen)
  - Pappers- och nättidningen Danderydsaktuellt
  - Seniortidningen som ersatte ”Seniordagen” när det var pandemi
  - Kommunens websidor www.danderyd.se/trygg/seniorkraft
- Vid möten som polisen anordnar regelbundet med pensionärsföreningarna
- När brottsförebyggare alternativt polisen eller andra trygghetsaktörer deltar i mässor och träffar allmänhet
- Via posters och anslag (ofta polisens informationsblad) som sätts upp på relevanta platser
- Vid polisens medborgardialoger då man möter folk på gator och torg

Till ovanstående kan tilläggas att kommunen ständigt arbetar med att utveckla informationsinsatser som syftar till att öka kunskap, främja dialog och i förlängningen påverka beteenden som påverkar brottsförekomsten. Det kan vara att man vågar anmäla brott eller att man hanterar sin mejl eller telefonsamtal på ett sätt som minskar risk för brott. Det är en föränderlig

Annette Lindell

värld vi lever i. Kommunens kommunikation behöver anpassas efter det. Exempel på sådant pågående arbete är att:

- identifiera fler eller nya spridningskanaler (här inkluderas även arbete med att utveckla metoder för att personer eller grupper i samhället ska bli budbärare av kommunens budskap)
- målgruppsanpassa budskap
- pilottesta budskap och sändare
- utvärdera effekter av informationsinsatser.

Poängen med att identifiera personer eller grupper som kan föra ett budskap vidare är att fler personer ska nås av budskapet fler gånger och av flera olika sändare. Ju fler gånger en mottagare hör ett budskap och ju fler trovärdiga sändare som förmedlar det desto mer sannolikt är det att mottagare tar till sig budskapet och möjligen även förändrar ett beteende.

Kommunledningskontorets yttrande

De insatser som efterfrågas är redan en del av det systematiskt förebyggande arbete som sker i kommunen. Kommunledningskontoret anser därför att det inte finns något behov av att genomföra en utredning av den karaktär som Siv Sahlström (C) med flera framför i motionen.

Konsekvenser för barn och unga

Kommunledningskontorets bedömning är att motionen inte berör barn och unga. Insatsen som diskuteras är relativt liten och inte särskilt resurskrävande. Det är dock som regel värdefullt att analysera de sammanlagda insatserna inom en kommun så att de inte leder till ojämlikheter mellan grupper. Prioriteringar mellan olika värden och målgrupper bör synliggöras. Ofta väger kostnadseffektivitet tungt men det kan även vara grupperns utsatthet eller magnituden av ett problem och/eller dess konsekvenser som styr prioriteringar. Insatser för barn och unga ger många gånger större nytta till en mindre kostnad vilket kan vara ett skäl att prioritera den målgruppen. *"Lägesbild 2022, Brott och trygghet i Danderyd"* (bilaga 3) redovisar Danderyd kommuns prioriteringar.

Ekonomiska konsekvenser

Nuvarande insatser och utvecklingsarbete sker inom befintliga ekonomiska ramar. Om de politiska målen beträffande det förebyggande arbetet förändras kan det få ekonomiska konsekvenser.

Annette Lindell

Johan Lindberg
Kommundirektör

Patrik Hansson
Administrativ chef

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande, Svar på motion från Siv Sahlström (C) med flera beträffande information om nätbedrägerier för äldre Danderydsbor
2. Ordförandeförslag, Svar på motion från Siv Sahlström (C) med flera beträffande information om nätbedrägerier för äldre Danderydsbor
3. Handlingsplan mot brott och för trygghet 2023–2026
4. Lägesbild 2022, Brott och trygghet i Danderyd
5. Motionen